

L'Avenç.



Num. sol. - 4 cts. | Periòdic catalanista. | Cucurulla i Baixos

Nostre propòsit.

Hant sols al mirar la primera plana de «L'Avenç», ja's pot formar càrrech de las nostras aspiracions. Son títol ja indica que pertenciem a un partit avançat, y al ferlo «periòdic catalanista», manifestem tenir gran amor a la terra ahont havem vist la llum per primera volta.

Prenem la denominació de «catalanistas», pera distingir nos dels que sent fills de Catalunya, no senten o no tenen amor a la mare patria. Potser més endavant, ademés d'aquestas duas calificacions, n'haurém d'adoptar una altra pera distingir en lo catalanisme la veritat de la «fanfarroneria».

En lo catalanisme existeixen avuy dos partits completament oposats. Los uns son sectaris de las ideyas més endarreridas y rebuscan per lapidas y pergamins, termes antiquats, pera que'ls qu'ells creuen ignorants no las entenguin; los altres vistolubrant lo llumí nos astre de la Llibertat, se fan càrrech de que las cosas cambian ab lo transeurs dels sigles.

Los primers desitjan que'l catalanisme siga una arma de maccio pera usarla quan més convinga;

y'ls altres desitjan col·locarlo en lo carro de la moderna civilitació. Los primers tenen mòbils en la pumsa y fora d'ella; y'ls segons acaban d'experimentar una pèrdua de molta valia, que durant tres anys ha fet la més noble campanya catalanista; nos referim al apreciable «Diari Català» que ab sa desaparició ha deixat un buit en lo camp avançat catalanista qu'es necessari que s'ompli a la major brevetat.

Alosaltres, procurarem inculcar a nostres companys las nobles ideyas d'amor a la patria, admirant als presents y recordant als passats, per lo qual contem ab bonas firmas en lo camp literari, artistic y científich.

Escriurem en català y sempre ab la mateixa ortografia, podent esser tothorn col·laborador de «L'Avenç».

Cada número anirà acompanyat d'un dibuix a la ploma.

Et aquestas bases comensam la nostra publicació en la qual anirem fent las milloras possibles, sent nostre major orgull que s'entengui al circol amistós y familiar.

Per acabar, direm, que nostre lema serà lo del immortal claré:

Proges, Virtut y Amor.

La Redacció.



R. 2315

Murallas ciclòpicas de Zaragoza.

Entre las ciutats de Catalunya, més cèlebres en l'antiguitat, direm-lla en primer terme la de Zaragoza, de la qual més d'una vegada 'ns en ocuparem en les trajectes de nostra publicació, desitjant de mostrar a nostres lectors las joyas que de sos primitius temps conserva.

Entre las varias interpretacions que 'ls arqueòlegs amichs d'etimologies han donat a la paraula «Zaragoza», sembla la més acceptable la del senyor Cortés y Lopez que la fa derivar de las paraulas: Zorah, qu'en los idiomas orientals significa castell, y Cov, qu'expressa la qualitat de fort. Així 'l senyor don Bonaventura Hernandez, emu qu'aquesta última paraula podria substituir-se per cos y vindria a significar castell dels costejants.

Las murallas ciclòpicas, de las que donem un dibuix en lo present número, es sens dubte, un dels més importants recorts que posseheix la ciutat fundada pels primitius pobladors de la Iberia. Després de caminar per varias conjeturas sobre sa construcció, la trova d'un sarcòfag egipci en Mars de 1850 en la cantonada de Zaragoza, ademés de confirmar per complet que 'ls habitants de las terras banyadas pels rius habian dirigit sas pitjades per las nostres, las aclarades del tot. En ell se llegixen com en un libre de marbre escrit la més de trenta sigles, los fets que s'havian verificat molt temps avans, y per ell s'ha pogut explicar quins form,

sini 'ls pobladors d'Espanya, 'ls qu'airecaren las gigantescas murallas compostas de pedras sobrepostas y empleadas ab tota sa medesa, que sens dubte donaren origen al mito de la batalla dels titans contra 'ls deus.

Los hixes, expelits del Egipte en totas direccions per Amenophis y Ramzes III (Sesostris) després d'una dominació de 260 anys, coneguda pels regnat dels reys pastors, uns probablement tornaren a son antich país (Fenicia), altres rodejant per la Libia anaren a ocupar la Grecia y la Italia unintse ab los pelasgos, pobles tal volta d'igual estípe, y per fi, altres seguint las costas occidentals del Africa, s'introduhiren en la península ibérica per l'estret de Gibraltar, sent rebuts hostilment pels naturals, y construintse allavors la muralla ciclòpica, segons demostren los fragments del sepulcre.

Molt més tart foren reconstruidas pels Scipions, y així fa que s'observin duas epocas en las murallas ciclòpicas de Zaragoza: pelasgica y romana.

J. Alb. y L.



El Mediterrani.

Oh mar! quantas voltas
las mollas arenas
mes goigs y mas penas
contar han sentit!

Oh quantas vegadas,
plantat en las rocas,
he vist com t'hi abocas
ab frèstech bugit!

M'agrada's quan quieta's
tas onas de plata
ab mística grata
m'esquitpan jugant;
me plaus si ab veu ronca
n'esbravas tas iras,
e' inquieta i regiras
furiosa bramant.

I esquipa y moguda
y ab veu alterada,
e' bi sossegada
grompant suauement;
mon cor te saluda
de goig revifantse,
y envers tu acostantse
en alas del vent.

Tu saps de ma terra
los fets de la historia;
fidel ta memoria
ne'ls ha oblidat may;
y t'plau recordarnos
ab veu que s'allunya,
que may catalunya
tingue prou espay.

Ellit barcos vegeres
solcar las onadas,
las baras penjadas
en sos mastelers;
los uns allunyanse
buscant la victoria,
los altres de gloria
portant nous florers.

L'estol d'almugorers
partirne vegeres
portant sas banderas
envers al Orient;
y ab pler los deivares
benéfica onada,
que ab suau marejada
los'nava empenyent.

Y aquellas hassanyas

d'eterna memoria,
qu'ompliren de gloria
lo nom català;
ab fera grandesa
e' ab dolsa bonansa,
oubliet d'esperansa
te sento cantà.

Per ço tantas voltas
tas mollas arenas
mos goigs y mas penas
contar han sentit;
per ço de vegadas
m'assento en las rocas,
mirant com t'hi aboras
ab frèstech brugit.

Emili Guanyabens.

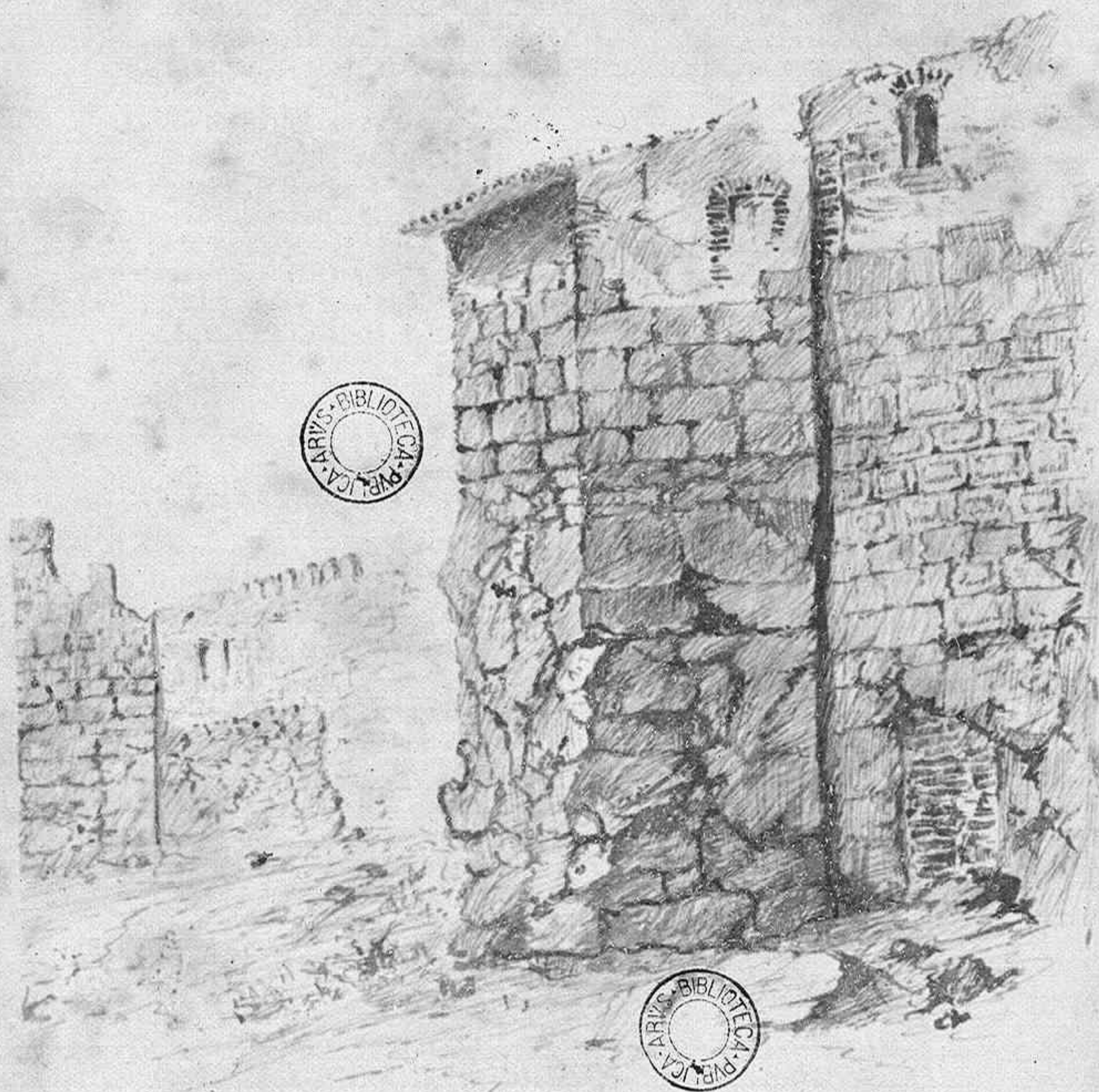
Novas.

Los que vulgan col·laborar en
«L'Arenas» enviantshi algun
travall, poden, deixantlos a l'
Administració y Redacció, car-
rer de la Cucurulla, núm. 9,
baixos, de 12 1/2 a 1 del ma-
ti, o de 7 a 8 del vespre.

Aquesta revista catalana
no tindrà dia fixo de sortida.

En los números següents des-
tinarem espay pera donar com-
te de las novetats en Bellas-
arts, al mateix temps que dels
llibres y altres publicacions -
rebudas en aquesta Redacció.

Murallas ciclòpicas de Tarragona.



Dibuix de Victor Beltri.